

Høgskolen i Telemark

Fakultet for allmennvitenskapelige fag

Kontinuitetseksamen

2112 SPRÅKET I UTVIKLING OG VARIASJON

og

2120 SPRÅKET I UTVIKLING OG VARIASJON, nett- og samlingsbasert

13.08.2012

Tid:	5 timar
Målform:	Nynorsk
Sidetal:	5 (inkludert denne)
Hjelpemiddel:	Ingen
Merknader:	Kandidaten skal svare på begge dei to oppgåvene. Under oppgåve 1 vel kandidaten eitt av to alternativ. Oppgåve 2 skal svarast på av alle. Oppgåve 1 tel 2/3, oppgåve 2 tel 1/3. Begge oppgåvene må vere bestått for å få ståkarakter på sluttprøva.
Vedlegg:	"Fysisk eller psykisk sliten" (2 sider) Forklaring til lydteikn i prøva (1 side)

Oppgave 1 (tel 2/3)

Anten

Språkhistorie

Norsk språkhistorie vert ofte delt inn i følgjande periodar:

Urnordisk 200-500

Synkopetid 500-700

Norrønt 700-1350

Mellomnorsk 1350-1550

Moderne norsk 1550->

Kommenter **kort** denne inndelinga og kva som ligg bak valet av dei ulike årstala?

I følgje denne oversikta har vi hatt moderne norsk sidan 1550. Kva for **ytre faktorar** har særleg påverka det norske **skriftspråket** i denne perioden, heilt frå rundt 1550 og fram til i dag?

eller

Målføre og sosiolingvistikk

Gjer greie for typiske drag ved nordnorske dialektar. Illustrer med døme frå den vedlagde teksten «Fysisk eller psykisk sliten».

Gjer sidan greie for korleis ein kan definere omgrepet "dialekt" ut frå både ein lingvistisk, ein sosiologisk og ein psykologisk innfallsvinkel, og forklar kva som skil *dialekt* frå *språk*.

Oppgave 2 (tel 1/3)

Norsk som andrespråk

Forklar skilnaden mellom grammatikkbasert, situasjonsbasert og funksjonsbasert andrespråksundervisning.

"Fysisk eller psykisk sliten"

Samtale mellom "Tor" og "Trine" frå Karlsøy i Troms, opptak i 2009

1. **Trine:** næ- (.) (.) æ tenjke på no nå du jåbbe på skol'n
2. **Tor:** elles?
3. **Tor:** ja
4. **Trine:** e dæ (.) drømmesitvaşon + [leende] din? (.) du e jo utdanna kåkk iççe saņņc?
5. **Tor:** mm
6. **Trine:** menn trives du? (.) på skol'n?
7. **Tor:** æ vill iççe jott de viss içç æ trivvdes
8. **Trine:** næi
9. **Tor:** da hadd æ tadd live a mæ (.) vess de hadde vætt sånn (.) næi menn vess de e
10. klat æg e utslitt {uforståelig} iççe
11. **Trine:** * [latter]
12. **Tor:** fysisk menn mentalt så e æg så blåsst i hæue att [leende-] {uforståelig} [
13. leende] (.) ałłt æ klare e å lægge mæ ne på sofaen å (.) iççe jø nåkka på en pa
14. tīma
15. **Trine:** * [latter]
16. **Trine:** mm (.) (.) menn de åsså nå du du snakk omm (.) du e saņņc mann bir (.) d-e ett
17. yrrke ko mann blir sykisk (.) slit'n
18. **Tor:** ja
19. **Trine:** viss no då snakk eg iççe omm sykisk ustabil menn du blir de e sånnt slit'n blir
20. (.) (.) å denn diskuşon har æ hadd maņņ gåņņ
21. **Tor:** * næi * slit'n * ja
22. **Trine:** å være fæsskar då bi du fysisk
23. **Tor:** mm
24. **Trine:** slit'n føşst å fræmmst
25. **Tor:** ee
26. **Trine:** d-e fysisk du då e då e du så utmatta att du (.) spø d- {uforståelig} la åss si att
27. du hadde vore fæsskar
28. **Tor:** ja ja * ja ja
29. **Trine:** å så kåmmer æg å seie te dæ att "næi no em (.) no ska æg på ett
30. fōræłłdremøte no må du ta ee (.) no få du ta ee oņņan" fōrr eksæmmpel (.) så

31. ha ðu vore vaken i to dønngn (.)(.) då ha ðu litt lsst å legge dæ ne å gæule trur
32. eg
33. **Tor:** ja (.) æ se dnn
34. **Trine:** ja (.)(.) menns æg smm jbbe (.) smm e jllpepleiar å jbbe de yrrke æ jbbe
35. i (.) de bli ðu mere sykisk slit'n
36. **Tor:** mm
37. **Trine:** f d g ðu s ijn (.) i (.) privatpsona (.)(.) smm e sjnc d-e jo msst (.)
38. gamle fllk
39. **Tor:** å d-e-ççe bare å stnne de ute heller
40. **Trine:** ni du de gr iççe ann du kaññ du kaññ si de "kei e ta-çe jbben me m
41. heim" (.) menn de gr ei grnnse
42. **Tor:** * de klar- ... ja
43. **Trine:** frr en dag s kmme ðu s lañgt att du kaññ iççe la vr å ta jbben me dg
44. heim
45. **Tor:** * [latter] ja (.) ja æ ha n vtt fall çennt p begge dela å æ synns att (.) de hr
46. e vrre
-
47. **Trine:** mm (.) de e de æg åss har ee (.) ha luç litt p ka smm e vsst vre fysisk
48. slit'n ælle sykisk slit'n
49. **Tor:** ni menn ass du veit n ðu e fysisk slit'n bare du har humr s klare du d
50. **Trine:** mm
51. **Tor:** menn no n ðu iççe har (.) de en gaññ (.) s e de jo (.)(.) ja
52. **Trine:** * mm

Teikn	Namn	Døme
ɖ	Retrofleks plosiv	fer <u>ɖ</u> ig
ʈ	Retrofleks plosiv	skjor <u>ʈ</u> e
ç	palatal frikativ (kj-lyden)	<u>ç</u> jent
ɟ	Retrofleks flap (tjukk l)	da <u>ɟ</u> , gå <u>ɟ</u> d
ʝ	Retrofleks frikativ (sj-lyden)	<u>ʝ</u> jelden
ŋ	Retrofleks nasal	ba <u>ŋ</u> n
ŋ	velar nasal	sa <u>ŋ</u>
ɲ	palatal nasal	ha <u>ɲ</u> (hain <u>ɲ</u>)
ʎ	palatal lateral	ka <u>ʎ</u> (kaill)